

‘Villaen’ i Danmarkshavn

Af Knud Fischer

»Danmarksminde« hedder huset eller hytten i vore dage, men ovenfor den står stadig mindekorset for de tre mænd, der satte livet til under Danmarksekspeditionen 1906–08. Døden fandt de i Lamberts Land eller 79-fjorden: Mylius-Erichsen, Høegh-Hagen og Jørgen Brønlund. Sidstnævnte nåede frem til depotet og sikrede derved en del af ekspeditionens resultater og papirer for efterverdenen. Alle tre indskrev de for evigt deres navn i polarforskningens dramatiske historie.

Vejrstationen Danmarkshavns besætning værner stadig om ekspeditions-minderne. ‘Villaen’ er restaureret så godt som det nu engang er muligt. I ekspeditionstiden beboedes den af I. P. Koch, Alfred Wegener og maleren Aage Bertelsen. De to første vendte tilbage hertil i 1912, da de startede deres ekspedition med hestetrukne slæder tværs over indlandsisen. Ind imellem havde huset været beboet af Ejnar Mikkelsen og hans tro følgesvend Ivarsen, der her kom til kræfter efter deres hungermarch ned langs kysten. Senere blev det beboet som fangstmandshytte.

Foran mindevarden – en kraftig blæst foldede kransens dannebrogfarvede bånd op. Foto: Knud Fischer.

Flere til- og ombygninger har fundet sted, men selve husets kerne er stadig uforandret.

Den 23. august var det 75-årsdagen for »Danmarks« hjemkomst. Mindehøjtideligheder afholdtes samtidig i København, Godthåb og Danmarkshavn. Ved mindekorset samledes danmarkshavner-

– Ind ad vinduet og ud gennem døren. En ubuden gæst, dog året forud (19.9.1982). Foto: Knud Fischer.

ne. Her holdt overassistent Knud H. Nielsen fra teleafdelingen (i østkystkredse bedre kendt under navnet 'Sylte') en kort tale for at mindes Danmarksekspeditionens indsats, hvorunder han citerede Mylius-Erichsens digt om skibet Danmark: »Dejlige skib med den jærnklædte bringe.« Derpå udtalte han mindeord om de tre omkomne, hvorefter han nedlagde en krans ved vardens fod fra Alf Trolle og Hustrus Mindelegat.

Umiddelbart derpå samledes danmarkshavnerne til en forfriskning i 'Villaen', der stadig benyttes som sommerhus blandt personalet, når de føler trang til en tur på landet.

Men også andre gæster træffer man iblandt. Den nærliggende 'dump' øver en uimodståelig tiltrækningskraft på bjørnene, der har en af deres faste træk-ruter på stationsområdet. Allerede før den anden verdenskrig har zoologen og østgrønlandseksperter Alvin Pedersen fotograferet bjørn herfra, og ud af vinduet skød 'Jæger og fangstmand' Finn Kristoffersen hele tre bjørne, der bagefter lå nydeligt stablet ovenpå hinanden. Forfatteren af denne artikel 'skød' også her en bjørn. Den var gået ind igennem vinduet, men kom bagefter pænt ud af døren. På billedet ser man hvordan.